

AKMAN - AFACAN ÖZTÜRK - KARCIOĞLU

ACIL TIPTA TEDAVİ GİRİŞİMLERİ

ACIL TIPTA TEDAVİ GİRİŞİMLERİ

Editörler

Canan AKMAN - Göksu AFACAN ÖZTÜRK - Özgür KARCIOĞLU

akademisyen.com

ONLINE SİPARİŞ

Online Veri
Tabanımıza Erişim

AKADEMİSYEN KİTABEVİ
Halk Sokak No: 5/A Sıhhiye-Yenişehir/ANKARA
Tel: 0312 431 16 33 - 0312 432 21 84

akademisyenyayinevi

akademisyenktip

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

ACİL TIPTA TEDAVİ GİRİŞİMLERİ

Editörler

Canan AKMAN

Göksu AFACAN ÖZTÜRK

Özgür KARCIOĞLU

© Copyright 2025

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Yayınevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN 978-625-375-710-6	Sayfa ve Kapak Tasarımı Akademisyen Dizgi Ünitesi
Kitap Adı Acil Tıpta Tedavi Girişimleri	Yayıncı Sertifika No 47518
Editörler Canan AKMAN ORCID iD: 0000-0002-3427-5649	Baskı ve Cilt Vadi Matbaacılık
Göksu AFACAN ÖZTÜRK ORCID iD: 0000-0002-2755-2600	Bisac Code MED026000
Özgür KARCIOĞLU ORCID iD: 0000-0002-8814-6164	DOI 10.37609/akya.3854
Yayın Koordinatörü Yasin DİLMEN	

Kütüphane Kimlik Kartı

Acil Tıpta Tedavi Girişimleri / ed. Özgür Karcioğlu, Canan Akman, Göksu Afacan Öztürk.
Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2025.
520 s. : şekil, tablo, resim, fotoğ. ; 160x235 mm.
Kaynakça ve Dizin var.
ISBN 9786253757106

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. Akademisyen Kitabevi ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. Akademisyen Kitabevi ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan kitaba dair değişikliklerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM **Akademisyen YAYINEVİ A.Ş.**

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara
Tel: 0312 431 16 33
siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Hekimliğin en zor yönlerinden biri acı veya ızdırap içinde, yaşamsal bulguları bozulmuş, sizden çare bekleyen insanlarla karşılaşıldığında, stres altında en doğru kararı zaman kaybetmeden verebilmektir. ‘Doğru karar’ hem tanı hem de tedavide hedefi vuran yaklaşımdır; aksi durum ciddi kayıplara yol açabilir. Ülkemizde sağlık hizmetleri son 3 dekada acil tıp uzmanlığı ile birlikte yeni bir kulvara girmiştir. On yıllardır konuyla ilgili özel bir eğitim almadan göreve başlayan pratisyen hekim ve diğer uzmanlıktan hekimler eliyle yürütülen acil servis hizmetleri, bu kavşaktan sonra önemli şekilde değişikliğe uğramıştır. 2000’lerde hızla artan acil tıp uzmanı sayısı ile ilçe devlet hastanelerine kadar acil tıp hizmetleri sürekli o klinikte çalışan ve derinlemesine eğitimini almış hekimler eliyle yürütüldüğünde hizmetteki farklılık topluma yansımıştır.

Acil tıp şu an ülkemizde en fazla eğitim etkinliği, kongre, kurs, sempozyum yapan klinik branştır. H indeksi 20’nin üzerinde yazarları yetiştirmiş, yurtdışı nitelikli yayınlar da belirgin sıçramaya tanık olmuş, öğretim üyesi başına SCI kapsamında en fazla yayın yapan klinik branşlardan biri haline gelmiştir.

Acil tıp diğer klinikleri de değiştirmiştir. Artık akut karın ağrısında analjezi gereksinimi tartışılmıyor, akciğer hastalıklarında yaklaşım protokolleri ortak komisyonlar ile kılavuzlara dönüşüyor, resüsitasyonda yenilikler acil tıbbın katkısı olmadan değerlendirilemiyor. Ağrı kesici uygulamalarından tüp torakotomiye, perikardiyosentezden alçı-atel uygulamalarına kadar tedavi edici uygulamalar, hastaların ambulanstan definitif bakıma uzanan yolculuğundaki en kritik duraklarında, en pratik ve hızlı şekilde çözüme kavuşturulabilmektedir.

Acil tedavi prosedürlerine yönelik bilgi veren, yabancı dillerden çevrilmiş veya Türkçe yazılmış birçok yapıt bulunmakla birlikte acilde terapötik işlemlere odaklanan, değişik mesleklerden bakım sağlayıcılara ortaklaştırılmış bir dil ile kolay okunur, pratik bilgi sunan kaynak yok gibidir. Bu kitap projesi bu eksikliğin görülmesi sonucu ortaya çıkmış ve konusunun uzmanı yazarlar tarafından ayrıntılı bir çalışma ile somutlanmıştır.

‘Acil tıpta tedavi girişimleri’ ilk baskısı acil serviste görülen birçok acil sorunun tedavisine yönelik özet ve doğrudan pratiğe yönelik bilgi sunmak için tasarlanmıştır. Amacımız acil sağlık çalışanlarına günlük pratiklerinde yardımcı olacak yararlı ve doğru bilgilere en kısa zamanda ulaşabilecekleri bir kaynak sağlamaktır. Bölümler acil hastalık ve yaralanmaların acil yönetimini vurgulamakta, seçilmiş özgül hastalıklarda tedavi girişimlerini

tartışmaktadır. Patofizyoloji tartışmaları ve uzmanlık düzeyinde bilgi hedeflenmemiştir. Konular olabildiğince özet ve pratiğe yönelik tutulmuştur. Güncel kaynaklardan ve yeni kılavuzlardan yararlanılmıştır. Kanıta dayalı tıp kapsamı içinde değerlendirme yapılmış, kanıt değeri yüksek güncel kaynaklardan öncelikle yararlanılmıştır.

Dileğimiz bu yapıtın, toplumumuzun hak ettiği yüksek nitelikli sağlık hizmetine ayırimsız ulaşması için gecesini gündüzüne katan tüm acil tıp çalışanlarına yardımcı olmasıdır.

Tüm emeği geçenlere teşekkürler.

Canan AKMAN

Göksu AFACAN ÖZTÜRK

Özgür KARCIOĞLU

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM 1	Travmada Yara Bakımı: Sütür İlkeleri1 <i>Tuba ŞAFAK</i>
BÖLÜM 2	Travmada Yara Bakımı: Stapler ve Doku Yapıştırıcı15 <i>Elif ÇELİKEL</i>
BÖLÜM 3	21. Yüzyıl'da Lokal Anestezi21 <i>Süleyman ÖZCAN</i>
BÖLÜM 4	Regional Anestezi İlkeleri ve Uygulamaları39 <i>Mustafa ŞİMŞEK</i>
BÖLÜM 5	Yumuşak Dokudan Yabancı Cisim Çıkarma55 <i>İlker KAÇER</i>
BÖLÜM 6	Korneadan Yabancı Cisim Çıkarma.....69 <i>Ozan DEMİR</i>
BÖLÜM 7	Doğal Orifislerden Yabancı Cisim Çıkarma: Burun, Kulak, Özefagus, Vajina, Anüs ve Rektum77 <i>Gözde GÖK</i> <i>Kübra PARPUCU BAĞÇECİ</i>
BÖLÜM 8	Yabancı Cisim Aspirasyonu.....89 <i>Ahmet ÇAĞLAR</i> <i>İlknur ŞAHİN</i>
BÖLÜM 9	Yanık Bakımı, Pansuman, Debridman ve Acil Eskarotomi İlkeleri99 <i>İbrahim KORKMAZ</i>
BÖLÜM 10	Apse Boşaltma İlkeleri119 <i>Ahmet ÇELİK</i>

BÖLÜM 11	Periferik Damar Yolu Kateterizasyonu İlkeleri125 <i>Sevcan BAKİ BASKIN</i>
BÖLÜM 12	Santral Damar Yolu Kateterizasyonu İlkeleri133 <i>Aykut KEMANCI</i>
BÖLÜM 13	Anafilaksi ve Benzeri Durumlarda Adrenalin ve Diğer Ajanların Kullanımı.....145 <i>Hüseyin SEVİL</i>
BÖLÜM 14	Acil Hava Yolu Girişimleri - I (Temel Girişimler ve Endotrakeal Entübasyon)157 <i>Ayşe Dilara ÖZTERMELİ</i>
BÖLÜM 15	Acil Hava Yolu Girişimleri-II Zor Hava Yolunda Girişimler, Trakeotomi, USG Yardımı.....173 <i>Metin Y. AKYILDIZ</i>
BÖLÜM 16	İleri Yaşam Desteği ve Resusitasyonda Mekanik Ventilasyon İlkeleri183 <i>Cansu DOĞAN</i>
BÖLÜM 17	Girişimsel Sedasyon ve Analjezi197 <i>Halil Oktay USLUER</i>
BÖLÜM 18	Pediyatrik Sedasyon ve Analjezi.....211 <i>Büşra İHTİYAR KOLAY</i>
BÖLÜM 19	Hızlı Ardışık Entübasyon İlkeleri241 <i>Burak ŞAHİN</i>
BÖLÜM 20	Pediyatrik Acilde Girişimler: Damar Yolu, Entübasyon, Lomber Ponksiyon.....253 <i>Merve AKÇAY</i>
BÖLÜM 21	Göğüs Travması ve Pnömotoraks Tedavisinde İğne ve Tüp Torakostomi267 <i>İrem DOĞAN</i>
BÖLÜM 22	Resüsitatif Torakotomi.....283 <i>Onur KARABAY</i> <i>Gözde KARABAY</i>

BÖLÜM 23	Üst Ekstremitte Travmalarında Alçı ve Atel Uygulamaları.....291 <i>Göksu AFACAN ÖZTÜRK</i>
BÖLÜM 24	Alt Ekstremitte Travmasında Alçı ve Atel Uygulamaları303 <i>Özge Ebru DAĞCI VARHAN</i>
BÖLÜM 25	Kompartman Sendromunda Acil Fasyotomi İlkeleri.....319 <i>Ömer JARADAT</i>
BÖLÜM 26	Kanama Durdurucular335 <i>Rezan KARAALI</i>
BÖLÜM 27	Sengstaken-Blakemore Tüpü ve Benzerlerinin Kullanımı349 <i>Muhammet ÇAKAS</i> <i>Enes KIRKIZ</i>
BÖLÜM 28	Perikardiyosentez355 <i>Ali İlker ÖZER</i>
BÖLÜM 29	Defibrilasyon.....361 <i>Halil Oktay USLUER</i> <i>Cüneyt AYRIK</i>
BÖLÜM 30	Elektriksel Kardiyoversiyon369 <i>Hacı Mehmet ÇALIŞKAN</i>
BÖLÜM 31	Kimyasal (Farmakolojik) Kardiyoversiyon377 <i>Hacı Mehmet ÇALIŞKAN</i>
BÖLÜM 32	Transkutanöz Pacemaker İlkeleri395 <i>Miray TÜMER</i>
BÖLÜM 33	Şok Resüsitasyonunda Resüsitatif Endovasküler Aort Balon Oklüzyonu403 <i>Didem ÇANKAYA GÖKDERE</i>
BÖLÜM 34	İleri Yaşam Desteği ve Resüsitasyonda ECMO415 <i>Bahar IŞIK</i> <i>İrem ATEŞ</i>

BÖLÜM 35	Çoklu Doz Aktif Kömür Uygulama İlkeleri.....423 <i>Müslime KASA</i>
BÖLÜM 36	Acil Hemodiyaliz ve Hemoperfüzyon429 <i>Canan AKMAN</i>
BÖLÜM 37	Boğulmalarda Kurtarma ve Resüsitasyon İlkeleri439 <i>Metin YENİGÜN</i>
BÖLÜM 38	Hipotermide Kurtarma ve Resüsitasyon İlkeleri.....451 <i>Mustafa ÇİFCİ</i>
BÖLÜM 39	Heimlich Manevrası473 <i>Bilgen ÖZKAYA</i>
BÖLÜM 40	Ultrasonografi Eşliğinde Sinir Blokları491 <i>Selen DEHMEN</i>

YAZARLAR

Doç. Dr. Canan AKMAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Tıp Fakültesi

Doç. Dr. Hacı Mehmet ÇALIŞKAN

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi,
Acil Tıp AD.

Dr. Öğr. Üyesi Metin Y. AKYILDIZ

Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma
Hastanesi

Doç. Dr. Ahmet ÇAĞLAR

Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Konya
Beyhekim Eğitim ve Araştırma
Hastanesi

Uzm. Dr. Merve AKÇAY

Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları
Kliniği

Uzm. Dr. Ahmet ÇELİK

SBÜ Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim
ve Araştırma Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Doç. Dr. İrem ATEŞ

Atatürk Üniver. Tıp Fak. Anesteziyoloji
ve Reanimasyon AD.

Uzm. Dr. Elif ÇELİKEL

Etlik Şehir Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Prof. Dr. Cüneyt AYRIK

Mersin Üniversitesi, Acil Tıp AD.

Uzm. Dr. Mustafa ÇİFCİ

Primary Health Care Corporation -
Katar, Acil Tıp

Uzm. Dr. Sevcan BAKİ BASKIN

Demokrasi Üniversitesi Buca Seyfi
Demirsoy Eğitim Ve Araştırma
Hastanesi

Uzm. Dr. Selen DEHMEN

Sağlık Bilimleri Üniversitesi Elazığ Fethi
Sekin Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Kübra PARPUCU BAĞÇECİ

Yunusemre Devlet Hastanesi, Acil Tıp
Kliniği

Uzm. Dr. Ozan DEMİR

Adana Şehir Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Muhammet ÇAKAS

Bingöl Genç Devlet Hastanesi

Dr. Öğr. Üyesi Cansu DOĞAN

Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi
Acil Tıp AD.

Doç. Dr. Hacı Mehmet ÇALIŞKAN

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Acil Tıp
AD.

Uzm. Dr. İrem DOĞAN

Hamad General Hospital, Doha, Katar

Uzm. Dr. Gözde GÖK

Yunusemre Devlet Hastanesi, Acil Tıp
Kliniği

Uzm. Dr. Didem ÇANKAYA GÖKDERE
Bodrum Devlet Hastanesi

Dr. Öğr. Üyesi Bahar IŞIK
Binali Yıldırım Üniversitesi Tıp Fakültesi
Acil Tıp AD.

Uzm. Dr. Ömer JARADAT
Kırşehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi
Acil Tıp Kliniği

Doç. Dr. Rezan KARAALI
İzmir Demokrasi Üniversitesi

Uzm. Dr. Gözde KARABAY
SBÜ Seyrantepe Hamidiye Etfal Eğitim
ve Araştırma Hastanesi

Uzm. Dr. Onur KARABAY
SBÜ İstanbul Taksim Eğitim ve
Araştırma Hastanesi

Uzm. Dr. Müslime KASA
Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Konya
Beyhekim Eğitim ve Araştırma
Hastanesi

Doç. Dr. İlker KAÇER
Aksaray Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil
Tıp AD.

Uzm. Dr. Aykut KEMANCI
Tavşanlı Doç. Dr. Mustafa Kalemli
Devlet Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Arş. Gör. Enes KİRKİZ
Balıkesir Üniversite Hastanesi Acil
Servis AD.

Uzm. Dr. Büşra İHTİYAR KOLAY
Beykoz Devlet Hastanesi Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. İbrahim KORKMAZ
İzmir Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin SEVİL
Uşak EAH Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Tuba ŞAFAK
Ankara Etlik Şehir Hastanesi, Acil Tıp
Kliniği

Uzm. Dr. Burak ŞAHİN
Ufuk Üniversitesi Tıp Fakültesi
Acil Tıp AD.

Uzm. Dr. İlkur ŞAHİN
Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Konya
Beyhekim Eğitim ve Araştırma
Hastanesi

Uzm. Dr. Mustafa ŞİMŞEK
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Şanlıurfa
Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Miray TÜMER
Bilkent Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Halil Oktay USLUER
Siverek Devlet Hastanesi, Acil Tıp
Kliniği

Uzm. Dr. Halil Oktay USLUER
Siverek Devlet Hastanesi,
Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Süleyman ÖZCAN
Sağlık Bilimleri Üniversitesi Konya
Beyhekim Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Ali İlker ÖZER
SBÜ Adana Şehir Eğitim Araştırma
Hastanesi

Uzm. Dr. Bilgen ÖZKAYA

Lösante Çocuk ve Yetişkin Hastanesi,
Acil Tıp Kliniği

Uzm. Dr. Ayşe Dilara ÖZTERMELİ

Kocaeli Şehir Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Dr. Öğr. Üyesi Göksu AFACAN ÖZTÜRK

İstanbul Aydın Üniversitesi Tıp
Fakültesi, Acil Tıp AD.

Uzm. Dr. Özge Ebru DAĞCI VARHAN

İzmir Atatürk Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Acil Tıp Kliniği

Metin YENİGÜN

Eğitim Sorumlusu, Yeşilay Rehab Bursa

01/07/2025

Konu: Kitap bölümü yazarlığı daveti.

Sayın **Hacı Mehmet ÇALIŞKAN;**

Ekim 2025 tarihinde yayınlanacak olan "**Acil Tıpta Tedavi Girişimleri**" isimli kitapta yer almak üzere; "**Elektriksel Kardiyoversiyon**" başlıklı bir bölümü yazmanız uygun görülmüştür.

Kitap bölümü çalışmanızı yazım kurallarımıza uygun olarak hazırlayıp, en geç 01 Ağustos 2025 tarihine kadar yayınevimize göndermenizi rica ederiz. Çalışmanız editör incelemesinden geçtikten sonra, yayınlanma süreci başlatılacaktır.

Bilginize sunar, iyi çalışmalar dileriz.

Yasin DİLMEN
Genel Yayın Koordinatörü

AKADEMİSYEN YAYINEVİ KİTABEVİ DAĞITIM
BİLGİSAYAR TERCÜMANLIK İTH İHR. TİC. A.Ş.
Merkez: Halk Sok. No: 5/A Sıhhiye Çankaya/ANKARA
ÇANKAYA MD. 011 055 7740
Merket Ticaret Sicil No: 293004

Akademisyen Yayınevi Kitabevi Dağıtım Bilgisayar Tercümanlık İthalat İhracat Ticaret A.Ş

Adres: Halk Sokak 5 / A Çankaya, Ankara, Türkiye

Telefon: 312 431 16 33

Web: www.akademisyen.com

01/09/2025

Konu: Kitap bölümü yayın kabulü

Sayın **Hacı Mehmet ÇALIŞKAN;**

Ekim 2025 tarihinde yayınlanacak olan "**Acil Tıpta Tedavi Girişimleri**" isimli kitapta, kitap bölümü olarak yayınlanmak üzere göndermiş olduğunuz; "**Elektriksel Kardiyoversiyon**" başlıklı çalışmanız editör incelemesi neticesinde kabul edilmiştir.

Söz konusu kitap, grafik/dizgi aşaması tamamlandıktan sonra, kontrol için size gönderilecek; onayınız alındıktan sonra yayınlanacaktır.

Bilginize sunar, iyi çalışmalar dileriz.

Yasin DİLMEN
Genel Yayın Koordinatörü

AKADEMİSYEN YAYINEVİ KİTABEVİ DAĞITIM
BİLGİSAYAR TERCÜMANLIK İTH İHR. TİC. A.Ş.
Merkez: Halk Sok. No: 5/A Sıhhiye Çankaya/ANKARA
ÇANKAYA MD. 011 055 7740
Merkez Ticaret Sicil No: 293004

Akademisyen Yayınevi Kitabevi Dağıtım Bilgisayar Tercümanlık İthalat İhracat Ticaret A.Ş

Adres: Halk Sokak 5 / A Çankaya, Ankara, Türkiye

Telefon: 312 431 16 33

Web: www.akademisyen.com